

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:3182

av **Penilla Gunther (KD)**

Ny lagstiftning för överförmyndare och gode män

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en utredning behöver tillsättas för att utforma en ny lagstiftning som på ett rättssäkert sätt ger överförmyndare och gode män bättre förutsättningar att svara mot dagens behov och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den 1 september i år hade 1 716 ensamkommande barn sökt asyl i Sverige. Förra året var det 63 000 av sammanlagt nära 163 000 personer som var asylsökande. De flesta kommer från Syrien, Afghanistan och Somalia, och merparten är pojkar.

Bristen på tolkar på dari, farsi eller andra för Sverige mer ovanliga språk är påtaglig, men så även bristen på gode män över landet. Som god man har man både rätt och skyldighet att bestämma i alla frågor som gäller barnets personliga, ekonomiska och rättsliga angelägenheter. En annan viktig uppgift är att stödja barnet i kontakterna med Migrationsverket under tiden verket prövar barnets ansökan om asyl. Men rapporter från olika kommuner visar på att det finns exempel på gode män som utsetts till kanske 40–75 barn och ungdomar – hur kan man då tillvarata deras intressen?

Enligt Migrationsverket ska en god man bland annat ansöka om uppehållstillstånd, ansöka om dagersättning för barnets räkning, ansöka om särskilt bidrag vid behov och besluta om hur barnets tillgångar ska användas. Gode mannen ansvarar däremot inte för barnets dagliga omvårdnad och tillsyn och är inte heller försörjningspliktig för barnet. Att som god man även fungera som stöd vid kontakter med föräldrar eller andra släktingar och att leta efter anhöriga, känns som en icke-prioriterad uppgift om man dessutom har många fler att ta hand om.

Att utbildning för gode män länge varit ett behov, har delvis tillgodosetts via webbaserad utbildning via Migrationsverkets eller SKL:s hemsidor. Förra året, 2015, kom också en broschyr med information från Migrationsverket, SKL, Skolverket,

länsstyrelserna och Socialstyrelsen om vad som gäller för ensamkommande barn och ungdomar. Detta räcker dock inte.

Lagstiftningen säger att ”god man ska vara erfaren, rättrådig och i övrigt lämplig för uppdraget” och att det är önskvärt att personen bland annat har kunskap om barns behov i olika åldrar och förståelse för deras situation, har goda kunskaper om det svenska samhället (skola, vården, myndigheters ansvar med mera).

Ansökningarna om god man blir alltfler och många kommuner har svårt att rekrytera personer som vill åta sig uppdraget. Ytterst riskerar rättssäkerheten att sättas ur spel om brist på gode män leder till längre väntetider för ungdomarna. En annan risk är som nämndes ovan, att vissa gode män tar på sig alldeles för många uppdrag.

En ny lagstiftning behövs då regelverket är närmare hundra år gammalt och då avsåg förvaltningen av barns tillgångar, men fler gode män behövs idag även för äldre personer och då ligger reglerna för förvaltning av vuxnas tillgångar i föräldrabalken vilket inte kan anses vare sig optimalt eller värdigt.

Penilla Gunther (KD)